

नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई येथील
मुख्य शाखेत ११ आणि दिंडोशी शाखा येथे ५
असे १६ समर्पित व्यावसायिक न्यायालये
(Dedicated Commercial Courts) स्थापन
करण्यास व त्याकरीता एकूण ११२
पदनिर्मितीच्या प्रस्तावास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: विशेष १३१६/१३३/प्र.क्र.१४/का- नऊ

मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२,

दिनांक :- १३ सप्टेंबर, २०१९.

- पहा :**
१. विधि व न्याय विभाग, शासन अधिसूचना क्र. SPC-१३१६/C.R.१४/IX,
दिनांक-१५/१२/२०१८.
  २. मा.सचिव ,औद्योगिक निति व संवर्धन विभाग, वाणिज्य व उद्योग मंत्रालय,नवी
दिल्ली यांचे पत्र क्र.D.O.P-२५०२०/५८/२०१८-BE-I, दिनांक १८/१२/२०१८.
  ३. प्रबंधक,(निरिक्षणे-१)मा.उच्च न्यायालय,मुंबई यांचे पत्र क्र.A(Spl.)/१/२०१९,
दिनांक ०४/०१/२०१९.
  ४. प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी सत्र न्यायालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.C/B-Estb
(४)/८५२३/२०१८,दिनांक २१/१२/२०१८.
  ५. सहायक प्रबंधक,(निरिक्षणे),मा.उच्च न्यायालय,मुंबई यांचे पत्र क्र.A(Spl.)/Misc.
/३२८/२०१९,दिनांक ०९/०८/२०१९.

प्रस्तावना :

The Commercial Courts, Commercial Division and Commercial Appellate Division of High Courts Act, २०१५ अधिसूचित करण्यात आला असून सदर कायद्यात सन २०१८ मध्ये सुधारणा करण्यात आलेली आहे. त्यातील कलम ३ (१) नुसार राज्य शासनाद्वारे मा.उच्च न्यायालयाच्या सहमतीने विशेष न्यायालय स्थापन करण्याबाबतची तरतुद आहे. The Commercial Court Act, २०१५ (As amended by the Act No.२८ of २०१८) कलम ३ (१) अन्वये नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई येथील मुख्य शाखेत ११ व दिंडोशी शाखा येथे ५ न्यायालये ही व्यावसायिक न्यायालये (Commercial Courts) म्हणून दिनांक १५ डिसेंबर, २०१८ रोजीच्या शासन अधिसूचनेनुसार विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली आहेत. तथापि, ही न्यायालये असमर्पित (Non Dedicated) असल्याने, समर्पित/अनन्य

स्वरुपाचे व्यावसायिक न्यायालय (Dedicated/Exclusive Commercial Courts) करण्यास व त्याकरीता पदनिर्मितीच्या प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई येथील मुख्य शाखेत ११ आणि दिंडोशी शाखा येथे ५ अशी एकूण १६ समर्पित/अनन्य व्यावसायिक न्यायालये (Dedicated/Exclusive Commercial Courts) स्थापन करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई येथील मुख्य शाखेत ११ आणि दिंडोशी शाखा येथे ५ अशा एकूण १६ समर्पित/अनन्य व्यावसायिक न्यायालयांसाठी खाली दर्शविलेल्या तक्त्याप्रमाणे एकूण ११२ पदे निर्माण करण्यास व त्यासाठी येणाऱ्या आवर्ती खर्चास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	वेतनस्तर	पदसंख्या
१	जिल्हा न्यायाधीश	न्यायिक वेतन आयोगाप्रमा णे	१
२	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	S-१७	१
३	शिरस्तेदार	S-१४	१
४	लिपिक-टंकलेखक	S-६	१
५	दुभाषी	S-१०	१
६	शिपाई	S-१	२
प्रत्येक व्यावसायिक न्यायालयाकरीता एकूण पदे			७
१६ समर्पित व्यावसायिक न्यायालयांकरीता एकूण पदे (१६ x ७)			११२

३. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च "मागणी क्रमांक जे-१, २०१४-न्यायदान, १०५-दिवाणी व सत्र न्यायालये, (०१) मुंबई शहर दिवाणी व सत्र न्यायाधीश, (०१) (०१) मुंबई शहर दिवाणी व सत्र न्यायाधीश अनिवार्य (२०१४ ०१६३), ०१ वेतन " या लेखाशीर्षाखाली भागविण्यात येईल.

४. हा शासन निर्णय मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेने तसेच वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १०७/१९/व्यय-५, दि.३१.०१.२०१९ व ८२/ आपुक, दि.०५.०२.२०१९, अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०९१३१८०३१७७७१२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(अ. श्या. कलोती)

विधि सल्लागार-नि-सह-सचिव

प्रति,

- १) मा. महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- २) मा. मुख्य सचिवांचे उप सचिव, मुख्य सचिवांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) प्रबंधक (निरीक्षणे-१ व २), उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ५) प्रबंधक (अर्थसंकल्प व वित्त), उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ६) प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी सत्र न्यायालय, मुंबई.
- ७) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) एक/दोन, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- ८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ९) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १०) वित्त विभाग (कार्या. व्यय-५, आ.पु.क. कक्ष, विनियम)
- ११) विधि व न्याय विभागातील सर्व कार्यासने व शाखा.
- १२) निवडनस्ती- कार्या. ९.